

**Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Novērtējums par Eiropas Komisijas konsultācijām ar ieinteresētajām personām"**

**(pašiniciatīvas atzinums)**

(2015/C 383/09)

**Ziņotājs: Ronny LANNOO**

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (turpmāk "EESK") saskaņā ar Reglamenta 29. panta 2. punktu 2015. gada 20. janvārī nolēma izstrādāt pašiniciatīvas atzinumu par tematu

*"Novērtējums par Eiropas Komisijas konsultācijām ar ieinteresētajām personām".*

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā apakškomiteja "Novērtējums par Eiropas Komisijas konsultācijām ar ieinteresētajām personām" savu atzinumu pieņēma 2015. gada 9. jūnijā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 509. plenārajā sesijā, kas notika 2015. gada 1. un 2. jūlijā (2015. gada 2. jūlija sēdē), ar 179 balsīm par, 1 balsi pret un 4 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

### **Priekšvārds**

Šā pašiniciatīvas atzinuma mērķis ir izvērtēt pašreizējās metodes, ko Eiropas Komisija saskaņā ar Līguma 11. panta 3. punktu izmanto konsultācijām ar ieinteresētajām personām. Pamatojoties uz šo vērtējumu, atzinumā formulēti konstruktīvi un reālistiski priekšlikumi, kuru mērķis ir strukturāli uzlabot konsultāciju procesu un nodrošināt tā uzraudzību visu pušu interesēs.

### **1. Secinājumi un ieteikumi**

1.1. Šajā atzinumā EESK sniedz ieteikumus par Līgumā paredzētajām konsultācijām ar ieinteresētajām personām, lai paaugstinātu šo konsultāciju kvalitāti un mazinātu plaisu starp iedzīvotājiem un Eiropu. Arī Eiropas Komisija veikusi plašu apspriešanos ar ieinteresētajām personām par konsultāciju procedūram, un tās rezultāti ietverti priekšsēdētāja vietnieka *Timmermans* pasākumu kopumā "Labāks likumdošanas process". EESK pēc Komisijas pieprasījuma vēlāk sagatavos atzinumu par pasākumu kopumu "Labāks likumdošanas process".

1.2. EESK ir norūpējies par to, kā notiek konsultācijas ar ieinteresētajām personām, un par konsultāciju rezultātu kvalitāti. Tādēļ Komiteja prasa nodrošināt stabilas un reprezentatīvas konsultācijas, kas sniedz pievienoto vērtību attiecīgo ieinteresēto personu organizācijām un grupām.

1.3. Pēc dažu konsultāciju izvērtēšanas 2014. gada pirmajā pusgadā EESK secināja, ka attiecīgo ģenerāldirektorātu pieeja kvalitātei ir atšķirīga, saņemto atbilžu skaits nav pietiekams, lai būtu reprezentatīvs, valoda un terminoloģija nav piemērota mērķauditorijai, netiek sagatavoti ziņojumi par rezultātiem un netiek veikta uzraudzība. Tādēļ kopumā jāsecina, ka netiek pietiekami īstenotas pašlaik šajā jomā spēkā esošās pamatnostādnes.

1.4. Apzinoties, cik grūti ir pienācīgi apsprieties ar dažādām iedzīvotāju grupām un organizācijām Eiropas Savienības dalībvalstīs, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja šajā atzinumā ierosina vairākus konkrētus un reālistiskus strukturālus priekšlikumus un aicina Eiropas Komisiju konstruktīvi sadarboties jaunu pasākumu izstrādē un īstenošanā.

1.5. EESK prasa Komisijai noteikt, ka visi ģenerāldirektori konsultācijās ar ieinteresētajām personām obligāti ievēro pamatnostādnes un kvalitātes standartus. Lai nodrošinātu šo pamatnostādņu piemērošanu, Komiteja ierosina ģenerālsekretariāta līmenī izveidot koordinācijas struktūru, kas konsultācijās ar ieinteresētajām personām varētu sniegt atbalstu ģenerāldirektoriem.

1.6. Stratēģiskāka pieeja konsultāciju procesam no tā sagatavošanas līdz pat novērtēšanai un attiecīgo struktūru (mērķauditorijas pārstāvības organizāciju un konsultatīvu un saskaņojošu struktūru) sistemātiska līdzdalība varētu nodrošināt augstāku kvalitāti un lielāku atbilžu skaitu. Labāka konsultāciju plānošana un to mērķa paziņošana veicinātu ieinteresēto personu iesaistīšanos.

1.7. Komiteja uzsver, ka ieinteresēto personu precīza noteikšana ir kvalitatīva konsultāciju procesa priekšnoteikums. Tāpēc EESK iesaka Komisijai šajā nolūkā izmantot esošās struktūras, piemēram, Komiteju un pārstāvības organizācijas, un balstīties uz Pārredzamības reģistru. Tādēļ jaunu struktūru izveide nav nepieciešama.

1.8. EESK uzskata, ka būtu no jauna jāracionalizē metodes un līdzekļi, ko izmanto konsultācijās ar ieinteresētajām personām. Būtībā ir divas konsultāciju metodes – rakstveidā/tiešsaistē vai mutiski/interaktīvi. Piemērotākās metodes un līdzekļi būtu jāizvēlas atkarībā no izvirzītā mērķa, mērķauditorijas utt., kā arī pamatojoties uz vispārēju stratēģisku pieeju konsultācijām. Turklāt ir ieteicams efektīvi izmantot jaunās tehnoloģijas, lai nodrošinātu labāku saziņu ar atsevišķām mērķgrupām, piemēram, jauniešiem.

1.9. Saskaņā ar šo pieeju ir jānošķir konsultācijas ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un sabiedrību kopumā. Abi konsultāciju veidi atšķiras ne vien pēc metodes, bet arī pēc mērķa, jo, apspriežoties ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, ir jānodrošina pārstāvība, savukārt konsultācijās ar sabiedrību kopumā jāveicina iekļaušana un līdzdalība.

1.10. Ja konsultācijām paredzēta anketa, uz kuru jāatbild rakstiski, EESK uzskata, ka tai jābūt pieejamai visās oficiālajās ES valodās. Turklāt EESK uzskata, ka anketa iepriekš ir jānosūta mērķauditorijas pārstāvības organizācijām, lai nepieļautu, ka pārāk specializēta terminoloģija mērķauditorijai ir grūti izprotama.

1.11. Komiteja uzsver, ka rezultātu apstrādē ir svarīgi paredzēt kvantitatīvu un kvalitatīvu svērumu atkarībā no tā, vai atbildes ir sniegusi fiziska persona vai pilsoniskās sabiedrības pārstāvības organizācija, vai atkarībā no šīs organizācijas pārstāvības un iesaistes. Tādā gadījumā pārstāvības organizācijas atbildes iegūtu augstāku svērumu.

1.12. EESK uzsver: lai paplašinātu piedalīšanos konsultācijās, svarīgi ir katrai apspriedei sagatavot kopsavilkuma ziņojumu par saņemtajām atbildēm un norādīt tajā, kādēļ dažas atbildes ir ņemtas vērā priekšlikuma turpmākajā izstrādē, bet citas ne.

1.13. Ņemot vērā Līgumos noteikto funkciju, Komiteja ir gatava uzņemties koordinators pienākumus, lai veicinātu rezultatīvas konsultācijas ar ieinteresētajām personām. Komiteja var piedalīties un sadarboties visos svarīgajos procesa posmos (ieinteresēto personu noteikšana, anketu sagatavošana, rezultātu kopsavilkums un to uzraudzība). Lai procesā nodrošinātu strukturēšanu, stabilitāti un pārstāvību, Komiteja, tāpat kā agrāk, var rīkot uzklaušanās sanāksmes un konferences, kā arī izveidot dialoga platformas un forumus.

1.14. Eiropas Komisijai konsultācijās ar ieinteresētajām personām vajadzētu plašāk izmantot iespēju ciešākai sadarbībai ar Komiteju, kā tas paredzēts sadarbības protokolā, ko 2012. gada 22. februārī parakstīja Komiteja un Komisija<sup>(1)</sup>. Lai optimizētu resursu izmantošanu un saskaņā ar iestāžu sadarbības pieeju, tādējādi varētu efektīvāk izmantot gan ieinteresēto personu speciālās prasmes un zināšanas, gan Komitejas ekspertzināšanas, pieredzi un kompetenci konsultāciju jomā.

1.15. Attiecībā uz interaktīvajām sanāksmēm EESK sadarbībā ar Komisiju var būt to organizators, līdzīgi kā Komiteja to jau regulāri dara strukturētā dialoga platformās (piemēram, par imigrāciju, patēriņu utt.).

<sup>(1)</sup> <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eu-cooperation.22470>

1.16. EESK aicina rīkot plašu informācijas kampaņu par konsultāciju procesu un atsevišķām apspriedēm. Komiteja vēlas tajā aktīvi piedalīties kopā ar organizācijām, kuras tā pārstāv.

1.17. Turklāt EESK, kas veicina strukturētu pilsonisko dialogu kā būtisku līdzdalības demokrātijas instrumentu, mudina Komisiju vairāk izmantot strukturētā dialoga platformas. Tādējādi ieinteresētajām personām būtu iespēja pastāvīgi piedalīties visos politisko norišu posmos, un tam būtu arī pozitīva ietekme izmaksu un laika ziņā.

## 2. Pašreizējais stāvoklis konsultācijās ar ieinteresētajām personām

### 2.1. Noteikumi

2.1.1. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 11. panta 3. punktu "Eiropas Komisija veic plašas konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm, lai nodrošinātu Savienības darbību saskaņotību un pārredzamību".

Minēto konsultāciju mērķis ir nodrošināt organizētas pilsoniskās sabiedrības ieinteresēto personu un iedzīvotāju aktīvu līdzdalību Eiropas vispārējo interešu nodrošināšanai politikas izstrādes procesā, lai panāktu politikas atbilstību demokrātijai un iespējami plašāku sabiedrības atbalstu.

2.1.2. "Konsultācijas" ir process, kurā Komisija apkopo iedzīvotāju un ieinteresēto personu viedokļus un uzskatus. Šo papildu procesu īsteno, neskarot strukturētu pilsonisko dialogu (LESD 11. panta 2. punkts) vai īpašās konsultācijas, piemēram, ar sociālajiem partneriem (darba devēju un arodbiedrību organizācijām) sociālā dialoga ietvaros (LESD 154. pants), vai konsultācijas ar padomdevējām struktūrām, piemēram, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju (LESD 304. pants)<sup>(2)</sup>; šis process nekādā gadījumā nevar aizstāt minētās konsultācijas.

2.1.3. Papildus konsultācijām, kas paredzētas LESD 154. pantā, sociālie partneri, arodbiedrības un darba devēju organizācijas pilnībā iesaistās konsultācijās, kas minētas 2.1.1. un 2.1.2. punktā, īpaši saistībā ar patērētāju tiesību aizsardzību, vides tiesību aktiem, tirdzniecības politiku utt.

Līgumos noteikts, ka Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja īsteno padomdevēja funkciju attiecībā uz Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju. Turklāt sadarbības protokolā<sup>(3)</sup> konkrēti izklāstīta Komitejas un Komisijas sadarbības kārtība.

### 2.2. Pamatnostādnes apspriedēm ar ieinteresētajām personām

2.2.1. Eiropas Komisija 2002. gadā noteica obligātos standartus<sup>(4)</sup>, kas jāpiemēro apspriedēm ar ieinteresētajām personām par jebkādu – leģislatīvu vai neleģislatīvu – priekšlikumu. Saistībā ar *REFIT* Komisija paziņoja, ka konsultācijas notiks arī par novērtējumiem, atbilstības pārbaudēm un deleģēto aktu un īstenošanas aktu izstrādi<sup>(5)</sup>.

2.2.2. Šajās 2002. gada pamatnostādnēs, kas paredzētas ģenerāldirektorātiem par konsultāciju rīkošanu, Eiropas Komisija cita starpā paredz publicēt paskaidrojuma rakstus par attiecīgiem tematiem, to saturu un konsultācijas mērķi. Pēc konsultācijām ir paredzēts publicēt arī informāciju par saņemto atbilžu skaitu, respondentu kategoriju un rezultātu kopsavilkumu.

<sup>(2)</sup> Līgums par Eiropas Savienības darbību, 304. pants:

"Eiropas Parlaments, Padome un Komisija apspriežas ar Komiteju gadījumos, kad to paredz Līgumi. Šīs iestādes var apsprieties ar Komiteju vienmēr, kad uzskata to par lietderīgu. Tā pēc savas ierosmes var sniegt atzinumu, ja uzskata to par lietderīgu.

Eiropas Parlaments, Padome vai Komisija, ja uzskata to par lietderīgu, Komitejas atzinuma iesniegšanai nosaka termiņu, kas nedrīkst būt mazāks par vienu mēnesi no dienas, kad priekšsēdētājs saņēmis par to paziņojumu. Ja līdz termiņa beigām atzinums nav iesniegts, tas neliedz veikt turpmāku rīcību.

Komitejas atzinumu kopā ar sēdes protokolu nodod Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai."

<sup>(3)</sup> Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

<sup>(4)</sup> COM(2002) 704, kas papildināts un grozīts ar COM(2012) 746 un SWD(2012) 422.

<sup>(5)</sup> COM(2014) 368.

2.2.3. Attiecībā uz daudzvalodību pašlaik nav spēkā nekādi oficiāli noteikumi.

2.2.4. Pamatnostādnes un obligātie standarti, kas pieņemti 2002. gadā un jāievēro attiecībā uz apspriedēm ar ieinteresētajām personām, konsultāciju procesā paredz desmit posmus, kas iedalīti trijās daļās – stratēģijas izstrāde<sup>(6)</sup>, apspriedes veikšana<sup>(7)</sup> un rezultātu analīze<sup>(8)</sup>.

2.2.5. Eiropas Komisija bija paredzējusi 12 dažādas metodes, kā rīkot sagatavošanās apspriedes atkarībā no mērķiem un mērķauditorijas. Minētās 12 metodes ir šādas: atklāta sabiedriskā apspriešana tiešsaistē; pētījumi; Eiroparometra aptaujas; konferences, atklātas uzklaušanās sanāksmes; tikšanās ar ieinteresētajām personām; sanāksmes; darbsemināri; semināri ar tieši iesaistītajām personām; mērķgrupas; individuālas intervijas; Eiropas Komisijas ekspertu grupa; MVU darba grupas; apspriedes ar vietējām vai reģionālajām pašvaldībām; anketas; apspriežu forumi tiešsaistē.

### 2.3. Pamatnostādņu piemērošana praksē

2.3.1. Neraugoties uz šīm pamatnostādņēm un plašo metožu un instrumentu klāstu, daudzas ieinteresētās personas izteikušas kritiku par pašreizējās konsultāciju sistēmas efektivitāti. Minēsim šādus konkrētus šķēršļus: grūtības būt informētam par konsultācijām (iespēja viegli atrast informāciju ES tīmekļa vietnēs un konsultāciju reklamēšana), valoda un terminoloģija, informācija par rezultātiem un, visbeidzot, pārraudzība.

2.3.2. Turklāt atkarībā no ģenerāldirektorāta konsultāciju kvalitāte un tām piemērotā pieeja ir ļoti atšķirīga, un trūkst koordinācijas un metodoloģiskā ziņā vienotas pieejas.

2.3.3. Pamatojoties uz dažiem piemēriem, EESK pārbaudīja, kā pamatnostādnes tika piemērotas pirmajās 25 apspriedēs, kas notika 2014. gadā. No šiem piemēriem var izdarīt šādus secinājumus:

— **dalības līmenis konsultācijās tiešsaistē** ir ļoti atšķirīgs<sup>(9)</sup>;

— kad respondentu ir maz, viņu **reprezentatīvitate** ir *de facto* nepietiekama gan ģeogrāfiskā aspektā, gan attiecībā uz šo respondentu kategoriju. Ja atbilžu skaits ir lielāks, ģeogrāfiskā reprezentatīvitate, šķiet, ir labāka, taču atbilžu kvalitātes ziņā tā bieži vien ir nelīdzsvarota. Tomēr vērojama nepārprotama tendence, ka dominē "lielo" dalībvalstu respondenti. Turklāt atbildes no organizācijām, kas atrodas Briselē, tiek uzskatītas par atbildēm no Beļģijas, kaut gan bieži vien tās ir Eiropas federācijas vai organizācijas, kuras nav saistītas ar Beļģiju kā dalībvalsti;

— attiecībā uz **pārredzamību un atsauksmēm par rezultātiem** jāsecina, ka rezultātu kopsavilkums publicēts tikai par 6 no 25 atlasītajām konsultācijām, t. i., mazāk nekā ceturtdaļā gadījumu. Atsauksmes publicētas mazāk nekā pusē gadījumu. Nevienā gadījumā nav sniegta plašāka informācija par turpmākajiem pasākumiem.

Noslēgumā jākonstatē, ka kopumā reprezentatīvitate, kvalitāte un informācija par rezultātiem un turpmākajiem pasākumiem nav pietiekama.

<sup>(6)</sup> 1. apspriedes mērķa noteikšana; 2. ieinteresēto personu apzināšana; 3. metodikas un instrumentu noteikšana; 4. laika grafika un termiņa noteikšana.

<sup>(7)</sup> 1. interneta lappuses izveide; 2. paziņojuma publicēšana par apspriedi; 3. saņemto atbilžu atzišana.

<sup>(8)</sup> 1. rezultātu analīze; 2. ziņojuma izstrāde un atsauksmju sniegšana; 3. apspriedes novērtēšana.

<sup>(9)</sup> Dalībnieku skaits norādīts tikai 13 konsultācijās no 25. Respondentu skaits svārstās no 14 līdz 1 114. Pusē no konsultācijām saņemtas mazāk nekā 100 atbildes.

### 3. Pašreizējā Komisija – jaunas darba metodes un perspektīvas

3.1. Jaunās Eiropas Komisijas politiskajās pamatnostādnēs demokrātijas paplašināšana Eiropas Savienībā ir minēta kā viena no desmit prioritātēm. Šīs prioritātes galvenais mērķis ir izveidot obligātu reģistru visām organizācijām un privātpersonām, kas veic lobēšanu Eiropas Komisijā un Parlamentā.

3.2. Komisija 2015. gada 19. maijā publicēja pasākumu kopumu labākam likumdošanas procesam – “Labāks likumdošanas process”<sup>(10)</sup>, par kuru Komiteja pēc Komisijas pieprasījuma izstrādās atzinumu. Paredzēto pasākumu pamatā ir šādi četri aspekti: uz pārredzamību un konsultācijām balstīta pieeja, spēkā esošo tiesību aktu pastāvīga pārskatīšana, ietekmes novērtējumu un kvalitātes kontroles uzlabošana, kā arī jauns lestage nolīgums.

3.3. Šajā saistībā ir arī ierosinātas pārskatītas pamatnostādnes apspriedēm ar ieinteresētajām personām. Gatavojot minētās pamatnostādnes, notika konsultācijas<sup>(11)</sup> par tematu “pamatnostādnes apspriedēm ar ieinteresētajām personām”. Minētās apspriedes rezultāti<sup>(12)</sup> ir ņemti vērā šajā atzinumā.

### 4. Palielināt konsultāciju efektivitāti: ieteikumi

EESK uzskata, ka konsultācijas ir viens no līdzekļiem, kā pārvarēt plaisu ar ES iedzīvotājiem, ar nosacījumu, ka procedūras ir strukturētas un nepārtrauktas, kā arī nodrošina ieinteresēto personu pienācīgu pārstāvību. Vienīgi tad konsultācijas sekmēs iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības efektīvu iesaisti Eiropas projektā.

Šajā nolūkā EESK jau ir ierosinājusi konkrētus priekšlikumus, piemēram, atzinumos par konsultācijām saistībā ar “Labāka likumdošanas procesa” programmu, par LESD 11. pantu un *REFIT* programmu<sup>(13)</sup>.

#### 4.1. Konsultāciju galvenie aspekti

4.1.1. EESK aicina Eiropas Komisiju noteikt obligātu prasību, lai ģenerāldirektorāti ievērotu pašreizējās iekšējās pamatnostādnes, un paredzēt sankcijas to neievērošanas gadījumā (piemēram, ja atbildes nav pārredzamas vai nav pieejams novērtējuma ziņojums), līdzīgi kā “ietekmes novērtējuma padome” piemēro sankcijas tad, ja ietekmes novērtējums nav pietiekami kvalitatīvs.

4.1.2. Tādēļ EESK aicina izveidot Komisijas ģenerālsekretariātā koordinācijas struktūru, kuru vadītu Komisijas priekšsēdētāja vietnieks attiecīgajā jomā. Šī struktūra varētu arī sniegt atbalstu visiem ģenerāldirektorātiem jautājumos, kas saistīti ar vispārēju pieeju un konsultāciju stratēģiju, kvalitātes prasību un procedūru izstrādi un īstenošanu, kā arī papildu pasākumiem kvalitātes, informēšanas un uzraudzības jomā.

4.1.3. Minētajai koordinācijas struktūrai palīdzētu ekspertu grupa, kurai pievienotos attiecīgajās konsultācijās iesaistīto mērķa grupu pārstāvji. EESK aicina Komisiju izmantot Komitejas ekspertzināšanas, jo īpaši attiecībā uz mērķgrupu atlasī, aptaujas anketu validāciju, rezultātu kopsavilkumu un pārraudzību.

4.1.4. Lai palīdzētu ieinteresētajām pusēm sagatavot savu līdzdalību, ir vajadzīga sistemātiskāka pieeja konsultācijām, precīzs grafiks un iepriekšēja paziņošana. Šajā jomā būtiski ir izveidot provizorisku apspriežu grafiku, kas būtu drošs un tiktu regulāri atjaunināts. Plašākā nozīmē EESK ierosina Komisijai rūpīgāk pārdomāt konsultāciju struktūru, pamatojoties uz institucionālo bāzi un pārstāvību, izmantojot gan dalībvalstu, gan reģionu un vietējā līmeņa konsultatīvo struktūru vai to ekvivalentu resursus.

4.1.5. EESK prasa Komisijai katru gadu publicēt novērtējumu par tās pieeju konsultācijām un par attiecīgajiem rezultātiem.

<sup>(10)</sup> [http://ec.europa.eu/smart-regulation/index\\_lv.htm](http://ec.europa.eu/smart-regulation/index_lv.htm)

<sup>(11)</sup> Komisijas pamatnostādņu par apspriedēm ar ieinteresētajām personām sabiedriskā apspriešana, kas notika no 2014. gada 30. jūnija līdz 30. septembrim: [http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/consultation\\_2014/stakeholder-consultation/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/consultation_2014/stakeholder-consultation/index_en.htm)

<sup>(12)</sup> [http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/docs/contributions/summary\\_responses\\_stakeholder\\_consultation\\_guidelines\\_public\\_consultation\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/docs/contributions/summary_responses_stakeholder_consultation_guidelines_public_consultation_en.pdf)

<sup>(13)</sup> EESK atzinums “Labāks regulējums”, OV C 48, 15.2.2011., 107. lpp.  
EESK atzinums “Principi, procedūras un pasākumi Lisabonas līguma 11. panta 1. un 2. punkta īstenošanai”, OV C 11, 15.1.2013., 8. lpp.  
EESK atzinums “Normatīvās atbilstības un izpildes programma (*REFIT*) – pašreizējā situācija un perspektīvas”, OV C 230, 14.7.2015., 66. lpp.

EESK iesaka Komisijai sagatavot sarakstu ar dalībvalstīs apzinātās paraugprakses piemēriem, lai smeltos iedvesmu. Šajā sakarā ļoti noderīgi var būt ESAO pētījumi par minēto tematu <sup>(14)</sup>. Komiteja arī iesaka veicināt jebkāda veida sabiedrības iesaistīšanos un līdzdalību. Eiropas Padomes "Labas prakses kodekss sabiedrības līdzdalībai lēmumu pieņemšanas procesā" var būt labs piemērs <sup>(15)</sup>.

#### 4.2. *ieinteresēto pušu ģeogrāfiskā pārstāvība*

4.2.1. Pareiza konsultāciju mērķa grupas izvēle ir priekšnoteikums, lai iegūtu vajadzīgo informāciju. Ir vajadzīgi profesionāli rīki, kuri apliecinājuši savu efektivitāti. Jānodrošina arī efektīva sadarbība ar esošajām struktūrām, Komiteju un pilsoniskās sabiedrības likumīgajām pārstāvības organizācijām. Savas kompetences robežās un veiksmīgi sadarbojoties ar attiecīgajām organizācijām un Komisiju EESK var piedalīties pārstāvības organizāciju apzināšanā noteiktās mērķgrupās.

4.2.2. Darbs, ko veikusi EESK <sup>(16)</sup>, nosakot pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvības kritērijus, varētu būt iepriekš minēto pārstāvības organizāciju apzināšanas pamatā. Tādējādi EESK vēlas vēl vairāk palielināt šo organizāciju ietekmi konsultācijās, kā arī pastiprināt sadarbību ar tām.

4.2.3. Uzmanība sistemātiski jāpievērš līdzsvarotai mērķa grupu un ģeogrāfiskajai pārstāvībai. Turklāt īpaša uzmanība jāpievērš grupām, kuras nav pietiekami pārstāvētas "ieinteresēto pušu kartogrāfijā" vai kurām ir mazāk resursu.

4.2.4. EESK uzsver: lai piešķirtu prioritāti tieši iesaistītām pārstāvības organizācijām, konsultācijās saņemto atbilžu analīzē svarīgi ir ieviest motivēta svērums mehānismu.

4.2.5. Lai paplašinātu ieinteresēto personu piedalīšanos konsultācijā, svarīga nozīme ir pēc konsultācijām sagatavoto atsauksmju saturam. Ieinteresētajām personām jādod iespēja iepazīties ar viņu ieguldījuma rezultātu un apzināties, ka viņiem ir bijusi reāla ietekme uz ierosinātajiem priekšlikumiem, vai saņemt paskaidrojumus par to, kāpēc daži elementi nav ņemti vērā.

#### 4.3. *Metodoloģija un instrumenti*

4.3.1. EESK var darboties kā "tīklu tīkls", lai izplatītu konsultācijas rakstiski (tiešsaistē) dažādām ieinteresētajām pusēm (kā to dara Reģionu komiteja konsultācijās ar vietējām pašvaldībām). Ņemot vērā savus sakarus un īpašas zināšanas šajā jomā, EESK var uzņemties interaktīvu tikšanās organizēšanu.

4.3.2. Konsultāciju anketa (tiešsaistē), kurā var ierakstīt komentārus, jānosūta pilsoniskās sabiedrības organizācijām vai attiecīgām mērķgrupām, turklāt šīs mērķauditorijas valodā. Vēlams arī, lai anketa būtu iepriekš pārbaudīta iesaistīto dalībnieku grupā. Tāpēc iepriekš sagatavoto iesaistīto dalībnieku plānu un pārredzamības reģistru var izmantot kā līdzekļus, lai sasniegtu šīs organizācijas (sk. 4.2. punktu). Šajā sakarā EESK varētu uzņemties koordinatora funkciju.

#### 4.4. *Kalendārā grafika un termiņa noteikšana*

4.4.1. Pamatnostādnēs ir paredzēts, ka konsultācijas tiešsaistē ilgst vismaz 12 nedēļas, bet interaktīva tikšanās 20 darba dienas. EESK iesaka neuzsākt konsultācijas vasarā. Turklāt ir maksimāli jāievēro plānotais darba grafiks (sk. 4.1.4. punktu).

Lai ieinteresētās personas varētu sagatavoties dalībai konsultācijās, EESK uzskata, ka būtu lietderīgi sniegt pietiekamu informāciju par (dažādu) konsultāciju sagatavošanu un plānošanu. Lai mudinātu ieinteresētās personas līdzdarboties, ir jāizmanto visi efektīvie līdzekļi.

#### 4.5. *Konsultāciju publiska izsludināšana – pieejamība un redzamība*

4.5.1. EESK aicina Komisiju un arī tās delegācijas dalībvalstīs sagatavot efektīvu un aktīvu informācijas kampaņu, lai paziņotu par konsultācijām un veicinātu ieinteresēto pušu dalību tajās. Komiteja, protams, var sniegt savu ieguldījumu šajā jomā un lūgt Komitejas locekļiem izplatīt informāciju attiecīgajā tīklā.

<sup>(14)</sup> <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/governance-regulators.htm>

<sup>(15)</sup> [http://www.coe.int/t/ngo/code\\_good\\_prac\\_en.asp](http://www.coe.int/t/ngo/code_good_prac_en.asp)

<sup>(16)</sup> EESK atzinums OV C 88, 11.4.2006., 41. lpp.



4.5.2. Par konkrētajām konsultācijām tiks skaidri, piemērotā veidā un savlaicīgi paziņots Komisijas un dalībvalstu plašsaziņas līdzekļos, kā arī ieinteresētajām pilsoniskās sabiedrības organizācijām. Komisijas pārstāvji dalībvalstīs būtu jāiesaista šajā vispārējā pieejā.

#### 4.6. **Rezultātu analīze**

4.6.1. EESK uzsver: svarīgi ir, lai Komisija vērīgi ieklausās konsultācijās izskanējušajos viedokļos un pamato, cik lielā mērā tie tika ņemti vērā.

4.6.2. Rezultātu apstrādē veicot motivētu svērumu (sk. 4.2.3. punktu), organizētas pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem jābūt proporcionāli visplašāk pārstāvētiem.

#### 4.7. **Ziņojuma sagatavošana un atsauksmes**

4.7.1. EESK atbalsta to, ka tiek publicēts kopsavilkuma ziņojums, ko papildina pārskats par visām saņemtajām atbildēm. Tādējādi tiks veicināta pārredzamība.

4.7.2. EESK aicina arī sniegt informāciju, īpaši respondentiem, par procedūras turpmāko norisi, proti, korekcijām priekšlikumā un lēmumu pieņemšanas procedūras turpmākajiem posmiem.

### 5. **Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas loma**

#### 5.1. **Konsultāciju procesā**

5.1.1. Ņemot vērā resursu optimizācijas nepieciešamību un iestāžu sadarbības pieeju, Komiteja varētu sniegt savu ieguldījumu lēmumu pieņemšanas procesā gan ar zināšanām par ieinteresētajām personām, kas darbojas dažādajās ES politikas jomās, gan ar savām ekspertzināšanām, pieredzi un kompetenci konsultācijas praksē.

5.1.2. Ņemot vērā savas darba prioritātes un sadarbībā ar Komisiju, EESK vēlas pārraudzīt un vērtēt atsevišķas konsultācijas, sagatavot atzinumu par šo tematu un, ja vajadzīgs, rīkot atklātu uzklaušanās sanāksmi.

5.1.3. Cieši sadarbojoties ar attiecīgajām organizācijām, Komiteja vēlas sniegt Komisijai savu ieguldījumu un zināšanas konsultāciju procesa galvenajos posmos, proti, mērķgrupu atlasē, anketas un kopsavilkuma sagatavošanā, kā arī turpmāko pasākumu īstenošanā.

5.1.4. Turklāt EESK var arī darboties kā "tīklu tīkls" un koordinators, lai izplatītu konsultācijas rakstiski (tiešsaistē) dažādām ieinteresētajām personām (kā to dara Reģionu komiteja konsultācijās ar vietējām pašvaldībām).

5.1.5. Attiecībā uz interaktīvajām sanāksmēm EESK sadarbībā ar Komisiju var būt to organizators, līdzīgi kā Komiteja to jau regulāri dara strukturētā dialoga platformās (piemēram, par imigrāciju, patēriņu utt.).

5.1.6. Saistībā ar efektīvu un aktīvu informācijas kampaņu Komiteja var sniegt savu ieguldījumu, lūdzot EESK locekļiem izplatīt informāciju attiecīgajā tīklā.

#### 5.2. **Eiropas Komisijas un EESK sadarbības protokola ietvaros**

5.2.1. Dažādos konsultāciju sagatavošanas, īstenošanas un uzraudzības posmos EESK var nodrošināt saziņu starp Eiropas Komisiju un organizētu pilsonisko sabiedrību.

5.2.2. Dažus pasākumus, piemēram, interaktīvas tikšanās, Komisija un Komiteja var rīkot kopīgi.

Briselē, 2015. gada 2. jūlijā.

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas  
priekšsēdētājs  
Henri MALOSSE*

---